

Protokół z Posiedzenia Zarządu Głównego SBP w dn. 9.12.2015 r.

W dniu 9 grudnia 2015 r. odbyło się w siedzibie Biblioteki Narodowej w Warszawie posiedzenie Zarządu Głównego SBP. Obecni byli członkowie ZG: Barbara Budyńska, Marian Butkiewicz, Andrzej Dąbrowski, Joanna Golczyk, Elżbieta Grzelakowska, Andrzej Jagodziński, Mirosława Majewska, Krzysztof Marcinowski, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Marzena Przybysz, Michał Rogoż, Elżbieta Stefańczyk oraz zaproszeni: Małgorzata Dargiel-Kowalska, Anna Grzecznowska, Marta Lach, Janusz Nowicki, Ewa Stachowska-Musiał, Aleksandra Sztajerwald.

Posiedzenie prowadziła przewodnicząca SBP, kol. Elżbieta Stefańczyk.

Porządek obrad obejmował:

1. Przyjęcie protokołu z ostatniego posiedzenia ZG SBP (31.03.2015)
2. Najważniejsze działania w okresie styczeń-grudzień 2015 r., realizowane w ramach Strategii SBP:
  - a) działalność edukacyjno-szkoleniowa (E. Stefańczyk, A. Grzecznowska)
  - b) działalność wydawnicza (M. Lach)
  - c) działalność struktur terenowych (S. Błaszczyk)
  - d) działalność sekcji, komisji, zespołu (M. Przybysz)
  - e) Analiza Funkcjonowania Bibliotek (J. Pasztaleniec-Jarzyńska)
3. Sytuacja finansowa SBP (A. Grzecznowska, M. Majewska)
4. Plan pracy 2016, w tym plan wydawniczy (B. Budyńska, M. Lach)
5. Plan finansowy, w tym granty na 2016 r. (M. Majewska, A. Grzecznowska)
6. Tydzień Bibliotek 2016 – wybór hasła (E. Stefańczyk)
7. Bibliotekarz Roku – przyjęcie nowego regulaminu (E. Stefańczyk)
8. Przygotowanie do Jubileuszu 100-lecia SBP (E. Stefańczyk)
9. Bibliotekarzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem – ewaluacja i częściowe podsumowanie projektu (A. Grzecznowska, A. Sztajerwald)
10. Sprawy różne

Ad.1

Przyjęto jednogłośnie protokół z Posiedzenia Zarządu Głównego w dniu 31 marca 2015 r.

Ad. 2

- a) Kol. E. Stefańczyk wymieniła najważniejsze działania Zarządu Głównego w 2015 r., w tym opinie i apele SBP, współpracę z bibliotekami i innymi organizacjami związanymi z sektorem książki, działalność międzynarodową, prowadzenie portalu sbp.pl. A. Grzecznowska omówiła warsztaty (było ich 28), konferencje oraz przeprowadzone konkursy.
- b) M. Lach zaprezentowała tytuły czasopism oraz publikacje zwarte wydane w 2015 r. przez Wydawnictwo SBP. Ukazało się 20 tytułów, 4 są w przygotowaniu, było 6 dodruków. W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła sprzedaż książek, spadają natomiast nakłady czasopism (mimo zintensyfikowanych działań promocyjnych).
- c) W związku z nieobecnością kol. S. Błaszczyk, kol. E. Stefańczyk poinformowała o zmianach w jednostkach terenowych SBP. Rozwiązany został Oddział SBP w Tarnowie, likwidacji uległo Koło SBP w Brzesku i Tarnowie (Uchwała Zarządu Okręgu SBP w Krakowie). Powołano Oddział SBP w Bochni (Uchwała Zarządu Okręgu SBP w Krakowie), przewodniczącą Oddziału została Barbara Banach. Zarząd Główny SBP przyjął przedstawione zmiany do wiadomości. Zmiany zostały zgłoszone do KRS.
- d) Kol. M. Przybysz zaprezentowała sekcje i komisje, które w 2015 r. organizowały konferencje i seminaria. Były to: Komisja Ochrony i Konserwacji Zbiorów, Komisja Zarządzania i Marketingu, Sekcja Bibliotek Muzycznych, Sekcja Fonotek, Zespół ds. Bibliografii Regionalnej.
- e) Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska podsumowała realizację projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek w 2015 r. Projekt realizowany jest przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich ze środków MKiDN w ramach grantu z programu Obserwatorium Kultury. Omówiono dokument ustalający zasady funkcjonowania projektu AFB wraz z załącznikami: Regulamin Rady Projektu AFB, Analiza Funkcjonowania Bibliotek Publicznych, Analiza Funkcjonowania Bibliotek Pedagogicznych, Analiza Funkcjonowania Bibliotek Naukowych. Głównym zadaniem projektu jest pozyskiwanie danych statystycznych, opracowanie i prezentacja ich w serwisie www.afb.sbp.pl, organizacja szkoleń. Koordynatorami merytorycznymi zostali: Danuta Kaczmarek (biblioteki publiczne), Lidia Derfert-Wolf (biblioteki naukowe), Aldona Zawalkiewicz (biblioteki pedagogiczne). W projekcie dominują biblioteki publiczne (w tej chwili bierze udział ponad 3 tys. z filiami). Obecnie trwają prace nad sposobem prezentacji danych. Po wystąpieniu kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńskiej rozpoczęła się dyskusja. Kol. A. Dąbrowski przypomniał, że bibliotekarze

muszą widzieć celowość tego przedsięwzięcia, żeby chcieć w nim dalej uczestniczyć. Na razie jednak nie widać efektu w postaci pokazania, co zostało zgromadzone. Kol. M. Butkiewicz zauważył, że jest to dopiero drugi rok funkcjonowania projektu, więc jest zbyt wcześnie na dokonywanie porównań. Kol. A. Dąbrowski zgłosił również uwagę, że mimo iż to bibliotek publicznych jest w projekcie najwięcej, ich reprezentacja w Zespole, jak i w Radzie Projektu jest bardzo mała. W odpowiedzi na te uwagi kol. B. Budyńska i kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska zapewniły, że osoby wchodzące w skład Zespołu nie zostały wybrane przypadkowo, mają one duży dorobek zawodowy i ogromny wkład w realizację projektu. Warunkiem uczestnictwa w Zespole jest wysoki poziom wiedzy na temat statystyki, nie tylko bibliotecznej. Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska zapewniła, że decyzją ZG SBP w każdej chwili można powołać kolejnego członka Zespołu. Kol. A. Dąbrowski zaapelował ponadto o organizację spotkań Zespołu z przedstawicielami bibliotek biorących udział w projekcie. Kol. E. Stefańczyk zaproponowała, aby Zespół do swoich zadań wprowadził spotkania w województwach z przedstawicielami bibliotek. Wniosek kol. K. Marcinowskiego dotyczył transparentności zbieranych danych. W chwili obecnej nie ma możliwości porównania danych swojej biblioteki z inną konkretną placówką. Brak wglądu do surowych danych z innych bibliotek może zniechęcać do udziału w projekcie. Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska wyjaśniła, że istnieje tajemnica statystyczna i dane takie można udostępnić tylko za zgodą dyrektora biblioteki.

Po dyskusji przyjęto uchwały dotyczące projektu AFB:

- w sprawie powołania Zespołu ds. badania efektywności bibliotek (Uchwała ZG nr 5/2015) – za: 9, wstrzymało się: 3, przeciw: 0. W skład Zespołu weszli: Joanna Burska, Lidia Derfert-Wolf, Artur Jazdon, Małgorzata Jezierska, Danuta Kaczmarek, Edyta Kędzierska, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Lidia Przybylska, Jolanta Sobielga, Mariola Szymczak, Aldona Zawałkiewicz.
- w sprawie powołania przewodniczącego Zespołu ds. badania efektywności bibliotek (Uchwała ZG nr 6/2015) – za: 11, wstrzymało się: 1, przeciw: 0. Przewodniczącą została J. Pasztaleniec-Jarzyńska.
- w sprawie powołania przedstawiciela Zarządu Głównego SBP do Rady Projektu AFB (Uchwała ZG nr 7/2015) – za: 11, wstrzymało się: 1, przeciw: 0. Powołana została E. Stefańczyk.

Kol. M. Majewska przedstawiła sprawozdanie finansowe za okres styczeń-listopad 2015. Odnotowano spadek przychodów w porównaniu z 2014 r. o 10 452,51 zł., koszty są niższe o 157 508,52 zł. Z uwagi na trudną sytuację finansową cały czas prowadzone są działania w celu zmniejszania kosztów. A. Grzecznowska podkreśliła, że w 2015 r. było niższe dofinansowanie na wydawanie książek oraz czasopism. SBP nie otrzymało grantu z MNiSW na wydawanie ZIN-u i Przeglądu Bibliotecznego z uwagi na zbyt niską punktację tych czasopism naukowych. Podjęto starania o ponowną ocenę punktową, oba czasopisma zostały przyjęte do bazy Erich Plus. Obecnie czekamy na ogłoszenie przez MNiSW nowej oceny punktowej. Kol. M. Rogoż przypomniał, że jest tylko jedno czasopismo z dziedziny bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, które jest wyżej ocenione w punktacji MNiSW. Na wydawanie miesięczników w 2016 r. (Bibliotekarz, Poradnik Bibliotekarza) złożono wnioski do MKiDN. Ponadto E. Stefańczyk jako Przewodnicząca SBP i redaktor naczelna Bibliotekarza zwróciła się z prośbą do dyrektorów wojewódzkich bibliotek publicznych o dofinansowanie wydawania tego czasopisma.

Kol. K. Marcinowski zwrócił uwagę na znaczne obniżenie kosztów za usługi informatyczne. A. Grzecznowska wyjaśniła, że związane jest to z zakończeniem realizacji grantów, które w ubiegłym roku obejmowały tego typu koszty, jak również z odejściem z pracy redaktora naczelnego portalu sbp.pl. Padło również pytanie o zagrożenie płynności finansowej. A. Grzecznowska odpowiedziała, że zagrożenie takie istniało we wrześniu, obecnie sytuacja jest stabilniejsza. Kol. K. Marcinowski uważa, że SBP powinno mieć plan awaryjny, gdyby się okazało, że płynność została utracona. Powinna zostać przeprowadzona analiza finansowa z ostatnich 10 lat. Uważa również, że część składek członkowskich powinna być przeznaczana na utrzymanie całego Stowarzyszenia.

Kol. A. Jagodziński zadał pytanie o pośredników w sprzedaży wydawnictw SBP. M. Lach wyjaśniła, że dzięki takim firmom jak np. Azymut nasze publikacje są promowane, firmy te mają ogromny zasięg, a kalkulowana przez nas cena uwzględnia rabat oddawany pośrednikowi, więc Stowarzyszenie nic na tym nie traci.

Kol. A. Dąbrowski zauważył, że wg zestawienia finansowego sprzedaż książek jest niższa niż w roku ubiegłym, natomiast w sprawozdaniu z działalności wydawniczej SBP była mowa o wzroście sprzedaży. M. Lach wyjaśniła, że sprawozdanie działalności wydawniczej nie obejmuje pełnej sprzedaży „Bibliotekarstwa”, które było unikatową pozycją, niezwykle dochodową. Umieszczenie jej w zestawieniu zaburzyłoby obraz całości.

Następnie głos zabrał J. Nowicki. Wymienił 3 kanały, którymi SBP dociera do bibliotekarzy: portal sbp.pl, „Bibliotekarz”, „Poradnik Bibliotekarza”. Wskazał na potrzebę analizy, czy

SBP w pełni odpowiada na potrzeby bibliotekarzy. W tym celu należałoby powołać zespół, który oceniłby profil czasopism, jak i zawartość portalu. J. Nowicki uznał, że portal nie jest w pełni wykorzystywany w celu, w jakim został powołany. Z uwagi na coraz trudniejszą przyszłość czasopism drukowanych zaproponował przeniesienie części artykułów z czasopism do Internetu, co zmniejszyłoby ich objętość, a co za tym idzie koszty wydawania. Jako osobę odpowiedzialną za to zadania zaproponował Sekretarza Redakcji „Bibliotekarza”.

A. Grzecznowska stwierdziła, że jeśli portal ma pełnić funkcje informacyjne, promocyjne i dystrybucyjne dla wydawnictwa SBP, to spełnia je w pełni. Wyjaśniła, że portal jest otwarty na ściślejszą współpracę z redakcją „Bibliotekarza”, poinformowała również o zamknięciu możliwości umieszczania komentarzy pod artykułami na stronie internetowej. Decyzja ta zapadła z powodu powtarzających się ataków słownych na osoby związane ze Stowarzyszeniem i dużym poziomem złośliwości. M. Lach dodała, że od stycznia 2016 r. „Bibliotekarz” będzie wydawany w dwóch wersjach – papierowej i elektronicznej.

E. Stachowska-Musiał uznała, że „Bibliotekarz” wymaga zmian. Tendencja od kilku lat jest taka, że bibliotekarze przestają czytać publikacje fachowe. Kol. B. Budyńska powiedziała, że biblioteki tłumaczą brak zakupu czasopism fachowych trudną sytuacją finansową. A. Grzecznowska przypomniała słowa Jana Wołosza, byłego redaktora naczelnego „Bibliotekarza”, że czasopismo to pod nową redakcją bardzo się rozwinęło w ostatnich latach. Tematyka zamieszczanych artykułów odpowiada na potrzeby bibliotekarzy – aspekty prawne, ochrona danych osobowych, nowe technologie. To nie zawartość czasopisma jest problemem, tylko brak chęci wśród bibliotekarzy do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych. Kol. J. Golczyk zauważyła, że kwalifikacje można podnosić na różne sposoby, niekoniecznie poprzez lekturę czasopism fachowych. Kol. M. Majewska dodała, że udział w warsztatach jest dla wielu osób szybszą i atrakcyjniejszą formą doskonalenia zawodowego. Kol. B. Budyńska uznała, że 2/3 bibliotek to bardzo małe placówki bez odpowiedniego warsztatu i właśnie czasopismo bibliotekarskie powinno być dla nich źródłem wiedzy o zawodzie. Odniosła się do planów pracy przesłanych przez struktury terenowe SBP, w których zabrakło propozycji omawiania oferty SBP przy realizacji różnych projektów. Ważne jest, aby oprócz pracy redakcji była informacja zwrotna od czytelników na temat ich uwag, potrzeb, oczekiwań. Kol. E. Stefańczyk zwróciła uwagę na problemy z otrzymywaniem zamawianych artykułów. Dodała, że mimo ciężkiej sytuacji nakład „Bibliotekarza” utrzymał się przez cały rok na tym samym poziomie.

Kol. A. Dąbrowski zgłosił pomysł przeprowadzenia analizy funkcjonowania czasopism w ostatnich 10 latach. W skład zespołu, który się tym zajmie, zaproponowano: J. Golczyk, A.

Dąbrowskiego, J. Nowickiego. Dalsze propozycje członków zespołu należy zgłaszać do końca 2015 r. Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska uznała, że pogłębiona refleksja nad zawartością czasopism jest potrzebna, dotyczy to również czasopism naukowych.

Ad. 4

Projekt Planu pracy ZG SBP na 2016 r. przedstawiła kol. B. Budyńska, natomiast plan wydawniczy M. Lach. Dokument zostanie przedstawiony Zarządowi Głównemu SBP do przyjęcia na najbliższym posiedzeniu w 2016 r. Kol. B. Budyńska zauważyła, że w przyszłym roku wiele bibliotek będzie obchodziło jubileusz 70-lecia.

Ad.5

Plan finansowy na 2016 r. został stworzony przy założeniu, że SBP dostanie wszystkie granty w wysokości, o jaką wnioskowało oraz przy założeniu, że nie spadnie sprzedaż książek i czasopism. Należy się jednak spodziewać, że przychody będą niższe, gdyż doświadczenie pokazuje, że granty przeważnie przyznawane są w niższej kwocie niż wnioskowana.

Do MKiDN złożono 4 wnioski o dofinansowanie: wydawania miesięcznika „Bibliotekarz”, wydawania miesięcznika „Poradnik Bibliotekarza”, organizację XIII edycji Tygodnia Bibliotek, organizację V Salonu Bibliotek podczas TKH.

Ad. 6

Kol. E. Stefańczyk przedstawiła propozycje hasła Tygodnia Bibliotek 2016, które zostały zgłoszone do Biura ZG SBP przez struktury Stowarzyszenia. Po pierwszej selekcji wybrano 5 haseł i odbyło się głosowanie:

1. Biblioteka inspiruje – 6 głosów
2. Biblioteka przestrzenią wielu kultur – 2 głosy
3. Złam konwenanse – daj bibliotece szansę – 1 głos
4. Z biblioteką w roli głównej – 3 głosy
5. Uzależnij się od biblioteki – 2 głosy

W wyniku głosowania zostało wybrane hasło „Biblioteka inspiruje”, którego pomysłodawcą był kol. M. Butkiewicz.

Ad. 7

Kol. E. Stachowska-Musiał przedstawiła propozycję zmienionego Regulaminu konkursu SBP Bibliotekarz Roku. Główne zmiany zakładają, że za przebieg konkursu będzie odpowiadała

Komisja Odznaczeń i Wyróżnień. Zmiany wprowadzono również do II etapu konkursu, w celu zobiektywizowania jego wyników. Zaproponowano połączenie głosowania internetowego z głosowaniem przez zarządy okręgów. W dyskusji pojawiły się głosy za utrzymaniem dotychczasowego regulaminu (kol. A. Jagodziński) oraz rezygnacją z głosowania internetowego na rzecz utworzenia Kapituły (kol. A. Dąbrowski, kol. J. Golczyk). W wyniku głosowania przyjęto zmieniony regulamin konkursu (za: 11 głosów, wstrzymało się: 1, przeciw: 0)

Ad. 8

Podjęto uchwałę o powołaniu Komitetu Programowo-Organizacyjnego Jubileuszu 100-lecia SBP (Uchwała ZG nr 8/2015) w składzie: Lena Bednarska, Sylwia Błaszczuk, dr Barbara Budyńska, Andrzej Dąbrowski, dr Anna Grzecznowska, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Elżbieta Stefańczyk.

Kol. E. Stefańczyk przedstawiła projekt uchwały w sprawie zwołania Krajowego Zjazdu Delegatów w 2017 r. Zarząd Główny proponuje połączenie KZD z Jubileuszem 100-lecia SBP w terminie 20-21 października 2017 r. Termin ten nawiązuje do dat historycznych. Jak podaje „Kronika Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich 1917-2007” w opracowaniu A. Kempy, 21 października 1917 r. odbyło się inauguracyjne zebranie Związku Bibliotekarzy Polskich w gmachu Biblioteki Publicznej na ul. Koszykowej z udziałem 90 osób, podczas którego F. Czerwijowski wygłosił referat „Zadania nowożytnego bibliotekarstwa”, natomiast 23 października 1917 r. odbyło się pierwsze posiedzenie zarządu. Z uwagi na to, że ostatni KZD odbył się w czerwcu 2013 r., a kolejny planowany jest w październiku 2017 r. projekt uchwały zostanie przedstawiony do zaopiniowania Głównej Komisji Rewizyjnej.

Następnie kol. E. Stefańczyk zaproponowała skład Komitetu Honorowego Jubileuszu 100-lecia SBP w składzie: dr Stanisław Czajka (Honorowy Przewodniczący SBP), prof. dr hab. Piotr Gliński (Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego), Jarosław Gowin (Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego), Bolesław Howorka (Członek Honorowy SBP), Janina Jagielska (Członek Honorowy SBP), dr hab., prof. UW Dariusz Kuźmina (Dyrektor IINiSB, Przewodniczący Rady Programowej Wydawnictwa SBP), dr Tomasz Makowski (Dyrektor Biblioteki Narodowej, Przewodniczący KRB), Anna Zalewska (Minister Edukacji Narodowej), prof. dr hab. Elżbieta Barbara Zybert (Dziekan Wydziału Historycznego UW).

Ad. 9

Kolejny punkt porządku obrad dotyczył wstępnego podsumowania projektu „Bibliotekarzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem”, którego dokonały: A. Grzecznowska, koordynator projektu oraz A. Sztajerwald, odpowiedzialna za realizację projektu z ramienia Fundacji SYNAPSIS. Projekt realizowany jest przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w partnerstwie z Fundacją SYNAPSIS w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG. Jego celem jest podniesienie kompetencji bibliotekarzy w zakresie obsługi czytelników z autyzmem oraz pokazanie osobom z autyzmem i ich opiekunom, że biblioteka może być miejscem w którym warto spędzać czas wolny, a także ćwiczyć się w kompetencjach społecznych.

W ramach projektu została przeprowadzona seria wizyt osób z autyzmem w wybranych warszawskich bibliotekach. Osoby z autyzmem wraz z terapeutami pełniły funkcję ekspertów, ich zadaniem było wskazanie trudności, sugestii rozwiązań, a także opinii wobec powstających w ramach projektu materiałów zwiększających dostępność bibliotek, m.in. systemu prostych oznaczeń dla bibliotek w Polsce.

W przygotowywanych pakietach znajdują się grafiki służące do oznaczenia biblioteki przyjaznej osobom z autyzmem, ale także znaki ułatwiające korzystanie osobie z autyzmem z biblioteki (oznaczenia przestrzenne, piktogramy, oznaczenia wskazujące na konieczność określonego zachowania) a także propozycje planów dla osób z autyzmem jak należy korzystać z danej biblioteki.

Każda z wizyt została opisana na stronie internetowej projektu <http://autyzm.sbp.pl/>. Projekt obejmował także przeprowadzenie szkoleń dla bibliotekarzy z całego kraju, podczas których uczestnicy mogli poszerzyć swoją wiedzę na temat specyfiki funkcjonowania osób z autyzmem oraz szerzej zapoznać się z projektem.

Dodatkową planowaną aktywnością jest przygotowanie koncepcji grywalizacji, zachęcającej bibliotekarzy do pracy z osobami z autyzmem a także samych osób z autyzmem do korzystania z zasobów bibliotecznych.

Wnioski oraz sugestie rozwiązań zebrane podczas trwania projektu zostaną zgromadzone w końcowej publikacji. Jej celem będzie po zakończeniu projektu, pomoc bibliotekom w Polsce w staniu się miejscami przyjaznymi dla osób z autyzmem.

Ad. 10

- Członkowie ZG SBP przyjęli jednogłośnie uchwałę w sprawie przeznaczenia odpisów podatkowych 1% za 2014 rok na rozwój czasopism SBP (Uchwała Nr 9/2015). Zastanawiano

się, jak poprowadzić akcję promocyjną 1%, M. Lach poinformowała, że przygotowane zostaną ulotki.

- kol. E. Stefańczyk poinformowała o rezygnacji z powodów zdrowotnych kol. J. Ambrożego z funkcji Przewodniczącego GKR i z prac w Komisji. Z prac w Komisji zrezygnowała również kol. H. Martas w związku z dłuższym wyjazdem zagranicznym. Pozostali członkowie oraz zastępcy członka wybrani podczas KZD w 2013 r. zbiorą się w celu wyboru nowego Przewodniczącego Komisji.

Oprac. M. Dargiel-Kowalska